

СОС ДЕТСКО СЕЛО СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ГОДИШЕН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАЈ
ЗА 2022 ГОДИНА СТД-01

СОС ДЕТСКО
СЕЛО

---

1. ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА ОРГАНИЗАЦИЈАТА.....	2
2. ОСВРТ НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА УПРАВЕН ОДБОР ЗА РАБОТАТА И АКТИВНОСТИТЕ НА ОРГАНИЗАЦИЈАТА СОС ДЕТСКО СЕЛО МАКЕДОНИЈА ВО 2022 ГОДИНА	3
3. КРАТОК ИЗВЕШТАЈ НА НАЦИОНАЛНИОТ ДИРЕКТОР ЗА РАБОТАТА И АКТИВНОСТИТЕ НА СОС ДЕТСКО СЕЛО МАКЕДОНИЈА ВО 2022 ГОДИНА.....	4
4. ИЗВЕШТАЈ НА ДИРЕКТОРОТ ЗА ФИНАНСИИ	5
4.1 БИЛАНС НА СОСТОЈБА	6
4.2 ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКИТЕ АКТИВНОСТИ.....	7
4.3 ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО АКУМУЛИРАНИТЕ ФОНДОВИ.....	10
4.3.1 Движење на нерестриktivните фондови.....	10
4.3.2 Движење на рестриktivните фондови	11
4.4 ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ.....	12
4.5 ИЗНЕСУВАЊА И БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИОТ ИЗВЕШТАЈ.....	14
4.5.1 Основа за подготовка на финансискиот извештај	14
4.5.2 Белешки и изнесувања кон Билансот на состојба	15
4.5.3 Белешки и изнесувања кон Извештајот за Финансиски Активности.....	22
4.5.5 Белешки и изнесувања кон Изјавата за паричните текови.....	28
4.6 АНАЛИЗА НА РАСХОДИ И ПРИХОДИ 2022	28
4.6.2 Компаративна анализа на реализирани расходи во однос на буџет.....	29
4.6.3 Структура на расходи според програми	31
4.6.4 Приходи	32
4.6.5 Компаративна анализа на реализирани локални приходи во однос на буџет.....	33
4.6.6 Структура на локалните приходи	34
4.6.7 Клучни показатели.....	35
4.7 ЗАКЛУЧОЦИ ОД РЕВИЗОРСКИОТ ИЗВЕШТАЈ	37

---

1. ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА ОРГАНИЗАЦИЈАТА

Име на организацијата: СОС Детско село Северна Македонија

Вид на Организацијата: Здружение на граѓани

Регистерски број: 5521734

Регистрирана: 09.05.2000

Адреса: Ристо Шишков, бр.31 1000 Скопје

Телефон: 02 3290-556

Е-маил: info@sos.org.mk

Членови на управен одбор : Зорица Силјановска, Александар Трајковски, Иван Трајков, Сузана Андреев, Филип Ивановски, Дамир Чорич, Киролајн Тејлор

Фискална Година: 2022

---

2. ОСВРТ НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА УПРАВЕН ОДБОР ЗА РАБОТАТА И АКТИВНОСТИТЕ НА СОС ДЕТСКО СЕЛО МАКЕДОНИЈА ВО 2022 ГОДИНА

СОС Детско Село Македонија во 2022 година беше фокусирано на обезбедувањето на локалната релевантност на своите главни програми и усогласување со новиот Закон за Социјална заштита и социјалните договори. Согласно новите законски измени за да можеш да бидеш давател на социјални услуги мораш да имаш дозвола за работа односно да бидеш лиценциран за истото.

Нашата организација во изминатите 2 години се подготвуваше за овие законски измени на сите нивоа од воведување на нови методологии за работи, промена на Систематизација на работни места со цел усогласување со законските критериуми, вработување на дополнителен кадар, промена на Статут, за да во 2022 година тоа резултира со добивање на лиценци за три социјални услуги со што СОС Детско Село успеа своите долгогодишно програми познати како СОС Детско село (СОС Семејства) , Младинска Програма и Советодавни центри (ФСП) да ги реорганизира и преобликува со што им обезбеди долгорочна стабилност и одржливост.

Бројот на вработени во организацијата се зголеми на 105 вработени, најмногу заради влогот во новите лиценцирани услуги но и постоечкиот раст на организацијата во изминатите години. 2022 година исто така беше година на највисока инфлација не само во нашата земја туку и на глобално ниво што резултираше со 13,3% флукуација на кадар заради што Управниот Одбор поддржа и зајакнување на мотивациските пакети за вработените и зголемување на плати за 2,5% во Јануари 2022 година.

И покрај големата економска криза и големата стапка на инфлација, нашата организација успеа да ги постигне и надмине планираните цели во делот на локалните приходи, преку 3те главни канали на обезбедување на средства и тоа : Дигитален маркетинг, тимови на терен кои се насочени кон регрутирање на посветени индивидуални донатори и корпоративното донирање. Во 2022 година СОС Детско село го потпиша досега својот најголем договор за донации со корпоративен партнер кој изнесуваше 30,000 евра.

Дополнително и обезбедените договори со Министерството за труд и социјална политика, обезбедија државни субвенции од кои очекуваме раст во наредните неколку години, со што ќе обезбедиме сериозна финансиска рамка во делот на локални приходи и ќе бидеме поблиску до остварување на 72% финансиска самостојност која што се очекува од нашите интернационални донатори.

Во 2022 година се одржаа Редовното Годишно Собрание на кое беше избран и Управен Одбор со нов мандат од 3 години со еден нов член Зорица Силјановска. Исто така беа избрани и Претседател и Потпретседател на Управен Одбор кои во период од Јануари 2022 година до Јули ги носеа овие функции како ВД Претседател и Потпретседател заради прерано починатата Претседателка Славица Спироска. Беа избрани и два нови членови во Генералното собрание. Во 2022 година беа одржани 5 редовни и 3 вонредни седници на Управниот Одбор на Здружението на граѓани а членот Иван Трајков беше назначен за ВД Претседател на Установата.

На Генералното Собрание во 2022 Претставникот на СОС Детски Села Дамир Чориќ го најави своето пензионирање а од Ноември 2022 година СОС Детско Село Македонија доби нов Претставник од СОС Киндердорф Интернационал и нов член на Управен Одбор кој беше потврден на Втората седница на Генерално Собрание во Декември 2023 година.

Во Октомври 2022 беше организирана и прослава по повод 20 годишниот Јубилеј (претходно одложена заради Ковид) на која што се оддаде почит на претходните Претседатели на организацијата, Членовите на Управниот Одбор, Членовите на Генерално собрание и

вработените со 10 и 20 години стаж во организацијата, како и на починатата претседателка Славица Спироска.

3. КРАТОК ИЗВЕШТАЈ НА НАЦИОНАЛНИОТ ДИРЕКТОР ЗА РАБОТАТА И АКТИВНОСТИТЕ НА СОС ДЕТСКО СЕЛО МАКЕДОНИЈА ВО 2022 ГОДИНА

Во 2022 година СОС Детско Село Македонија, стана една од првите невладини организации на која и беа доделени лиценци за 3 социјални услуги во траење од 5 години и тоа 1) Центар за поддршка на Згрижувачки Семејства – услуга наменета за поддршка на Згрижувачки семејства 2) Советување – поддршка на биолошки семејства во социјален ризик и 3) Живеење со поддршка – грижа за млади од 14 до 18 години.

Дополнително, врз основа на добиените лиценци како и нашето 20 годишно искуство и експертиза склучивме 2 Управни Договори со државата, со кои државата ни делегира надлежност за 2 од овие услуги врз основа на што ни се доделени и државни субвенции за испорачување на овие две услуги. И покрај тоа што методологијата за дефинирање на цените на социјалните услуги за Министерството за Труд во оваа фаза не е соодветна за покривање на реалните трошоци за давателите на услугите, сепак сметаме дека ова е добра основа за самоодржливост на услугите и дека во наредните години ќе има пораст на државните субвенции.

2022 година ја обележа и Националната кампања “ ПОДАЈ РАКА И СТАНИ ЗГРИЖУВАЧ” која се реализира во 22 градови во државата со цел да ја подигне свеста за Згрижувањето во државата и да ги мотивира граѓаните да станат згрижувачи. Преку кампањата се регрутираа 20 нови згрижувачки семејства а Центарот за поддршка на Згрижувачки Семејства беше одговорен за 68 Згрижувачки семејства и сместени 132 деца.

Преку двата Советодавни Центри во Општината Гази Баба и Шуто Оризари, преку стручната работа на нашите тимови и користење на методологијата за Родителство и методологијата за Зајакнување на семејства, поддржавме 152 корисници (родители и деца) со цел зајакнување на родителските вештини и зајакнување на семејствата со цел децата да останат во своите биолошки семејства.

Во програмата за грижа на млади/ деца од 14 до 18 години во четири единици/ индивидуални објекти згриживме 28 млади а во програмата за Социјална интеграција беа поддржани 32 млади со многу интервенции во правец на нивното осамостојување, домување и интеграција на пазарот на труд.

Со поддршка на Австриското Министерство за труд и социјална политика, организиравме Конференција за Згрижување на која беа поканети и претставници од министерството за Труд и Социјална Политика, Центри за Социјална работа, УНИЦЕФ и други институции со цел споделување на позитивни практики а посебно во делот на интервентно и специјализирано Згрижување.

Преку Проектот ” Покривање на системски недостатоци” финансиран од Германското Министерство за економска соработка и развој, покрај Националната кампања за Згрижување. Организираше и обуки за Траума информирана грижа, за јакнење на капацитетите на стручните работници од 3 Центри за поддршка на Згрижувачки семејства и Центри за Социјална работа на национално ниво. СОС Детско село ќе се заложат оваа интервенција системски да се користи во рамките на социјалната заштита со цел поддршка на деца и млади кои се справуваат со сериозни последици од трауматско искуство.

Во делот на локалните приходи, во 2022 го надминавме планот за 18% во споредба со 2021 година. Преку Дигиталниот канал обезбедивме 8% зголемување на приходите а преку теренските тимови и собирање на средства ЛицеВоЛице успеваме да го зголемиме приходот за 20%. Сето ова ни обезбедува добра основа за планирање на нашата долгорочна стратегија во 2023 при што е евидентно дека главниот столб за финансирање на организацијата во иднина ќе биде индивидуалното донирање.

Во 2022 година го прославивме и 20 годишното работење со настан посветен на препознавање и наградување на вработените и членовите на организацијата кои ја помагаат нашата мисија.

4. ИЗВЕШТАЈ НА ДИРЕКТОРОТ ЗА ФИНАНСИИ

- 1.Биланс на состојба (средства и обврски)
- 2.Изјава за финансиски активности (Биланс на успех)
- 3.Извештај за промените на капиталот (Акумулативни фондови)
- 4.Извештај за паричните текови
- 5.Анализа на трошоци и приходи
- 6.Генерални аklучоци од Ревизорскиот извештај

4.1 БИЛАНС НА СОСТОЈБА

БИЛАНС НА СОСТОЈБА на 31.12.2022 и 31.12.2021 година

Во илјади денари

СРЕДСТВА	Белешки	31 декември 2022	31 декември 2021
Нетековни средства			
Нематеријални средства	2.1	1.412	1.777
Земјиште, згради, опрема	2.2	148.810	127.993
Инвестициски средства	2.3		-
Вкупно нетековни средства		150.222	129.770
Тековни средства			
Залиха на стоки	2.4	210	87
Побарувања од купувачите	2.5	582	763
Останати краткорочни побарувања	2.5	1.750	785
Пари и парични еквиваленти	2.6	42.263	40.299
Претплата за даноци	2.7	273	273
Вкупно тековни средства		45.078	42.207
ВКУПНО СРЕДСТВА		195.300	171.977
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Акумулирани фондови			
Акумулиран фонд (капитал)		183.817	161.781
Вкупно акумулирани фондови		183.817	161.781

Нетековни обврски			
Средства во доверба	2.8	5.867	5.354
Долгорочни резервирања	2.9	1.586	548
Вкупно нетековни обврски		7.453	5.902
Тековни обврски			
Одложени приходи	2.12	(1.653)	(179)
Рестриктивни фондови	4.2	4.349	2.988
Останати тековни обврски		1.334	1.485
Обврски кон добавувачите	2.10	1.106	1.206
Останати краткорочни обврски	2.10	146	201
Обврски за даноци	2.10.1	82	78
Вкупно тековни обврски		4.030	4.294
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		195.300	171.977

4.2 ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКИТЕ АКТИВНОСТИ

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКИТЕ АКТИВНОСТИ

за 2022 и 2021 година

Во илјади денари

ПРИХОДИ	Беле-шки	Нерес-триктивни фондови	Рестрик-тивни фондови	Вкупно	Нерес-триктивни фондови	Рестрик-тивни фондови	Вкупно
Приходи од странство		72.561	32.515	105.076	80.837	14.107	94.944
Приходи од странство за тековни трошоци	3.1.1	72.561	32.515	105.076	80.837	14.107	94.944
Локални приходи		33.129	1.456	34.585	22.140	1.495	23.635
Локални приходи од собирање парични средства (fund raising)	3.2	18.191	-	18.191	12.378	-	12.378
Локални приходи од државни субвенции и грантови	3.3	14.364	1.456	15.820	9.275	1.495	10.770
Локални приходи од оперативни активности	3.4	10	-	10	2	-	2
Останати локални приходи	3.5	564	-	564	485	-	485
Вкупно приходи		105.690	33.971	139.661	102.977	15.602	118.579
ТРОШОЦИ							
Програмски/проектни трошоци	3.6	(85.660)	(14.156)	(99.816)	(64.600)	(14.079)	(78.679)
Административни трошоци	3.7	(19.701)	-	(19.701)	(15.678)	(1.486)	(17.164)
Трошоци за собирање средства (fund raising)	3.8	(18.276)	-	(18.276)	(11.690)	-	(11.690)
Останати трошоци	3.9	-	-	-	-	-	-
Вкупно трошоци		(123.637)	(14.156)	(137.793)	(91.968)	(15.565)	(107.533)

Пренесени средства - вишок од претходна година	31.923	-	31.923	21.541	-	21.541	
Корекција на пренесени средства - вишок од претходна година	260	-	260	(53)	-	(53)	
Нето суфицит/(дефицит) од оперативни активности	14.236	19.815	34.051	32.497	37	32.534	
	2022			2021			
	Беле-шки	Нерестрик-тивни фондови	Рестриктивни фондови	Вкупно	Нерестрик-тивни фондови	Рестриктивни фондови	Вкупно
Приходи/(расходи) од финансиски активности							
Приходи од камата	3.10						
Банкарска провизија	3.10	(472)	-	(472)	(451)	-	(451)
Курсни разлики	3.10	(192)	-	(192)	(154)	-	(154)
Вкупно финансиски приходи/(расходи)		(664)	-	(664)	(605)	-	(605)
Добивка пред оданочување		13.572	19.815	33.387	31.892	37	31.929
Данок на добивка	3.11	(2)	-	(2)	(5)	-	(5)
Нето добивка по оданочување		13.570	19.815	33.385	31.887	37	31.924

4.3 ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО АКУМУЛИРАНИТЕ ФОНДОВИ

4.3.1 Движење на нерестриktivните фондови

		во илјади денари	
Акумулирани фондови	Белешка	2022	2021
Нерестриktivни			
	01.01	161.781	138.290
Набавки на материјални и нематеријални средства		3.299	3.378
Амортизација, ревалоризација		17.153	10.495
Отуѓување на материјални средства			(371)
Движење на залихата на стоки/производи		123	(394)
Добивка/(загуба) за претходна година		(31.924)	(21.541)
Добивка/(загуба) за годината		33.385	31.923
Нето трансфер од рестриktivни фондови			-
	31.12	183.817	161.781
Рестриktivни			
	01.01	2.988	4.716
Примени средства		16.763	13.785
Потрошени средства		(15.402)	(15.513)
Нето трансфер во нерестриktivни фондови			-
	31.12	4.349	2.988
Вкупно акумулирани фондови со рестриktivни фондови		188.166	164.769

4.3.2 Движење на рестриктивните фондови

во илјади денари

во илјади денари	Состојба на 01.01.2022	Примени средства	Вкупно потрошено	Состојба на 31.12.2022
Херман Гмајнер фонд	1.728	12.418	(11.315)	2.831
Локација 1	-	-	-	-
СОС Детско село Скопје	-	-	-	-
Прајд програма	-	-	-	-
ХГФД-УЕЕР	1.500	12.417	(11.313)	2.604
ХГФД-Humanitarian Appeal	228	1	(2)	227
Вкупно рестриктивни фондови локални	1.260	4.345	(4.087)	1.518
Државни грантови	-	-	-	-
Останати	1.260	4.345	(4.087)	1.518
Вкупно рестриктивни фондови	2.988	16.763	(15.402)	4.349

во илјади денари	Состојба на 01.01.2021	Примени средства	Вкупно потрошено	Состојба на 31.12.2021
Херман Гмајнер фонд	3.357	12.514	(14.143)	1.728
Локација 1	-	-	-	-
СОС Детско село Скопје	-	-	-	-
Прајд програма	-	-	-	-
ХГФД-УЕЕР	1.698	12.514	(12.712)	1.500
ХГФД-Humanitarian Appeal	1.659	-	(1.431)	228
Вкупно рестриктивни фондови локални	1.359	1.271	(1.370)	1.260
Државни грантови	-	-	-	-
Останати	1.359	1.271	(1.370)	1.260

Вкупно рестриктивни фондови	4.716	13.785	(15.513)	2.988
-----------------------------	-------	--------	----------	-------

4.4 ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ

за 2022 и 2021 година

Во илјади денари

Парични текови од оперативни активности	Белешки	2022	2021
Добивка по оданочување		33.385	31.924
Корекции за:			
Добивка по оданочување од претходни години		(31.924)	(21.541)
Зголемување на акумулираните фондови (капиталот)		3.423	2.983
Оперативен вишок пред промени во капиталот		4.884	13.366
(Зголемување)/намалување на побарувањата	2.5	(785)	114
Побарувања од купувачите		180	(363)
Останати побарувања од вработени во СОС		(955)	-
Промена на други побарувања		(10)	477
Однапред платени трошоци/Одложени трошоци			-
Претплата на даноци	2.7		-
(Зголемување)/Намалување на залихите	2.4	(123)	394
Зголемување/(намалување) на обврските		1.287	(2.768)
Обврски за парични средства на децата во СОС	2.8	512	590

Обврски за пензиски фонд	2.9	1.038	200
Обврски кон добавувачите	2.10	(100)	(239)
Останати обврски	2.10	(55)	(1.750)
Обврски за даноци	2.10.1	4	23
Обврски кон вработени	2.10	-	(45)
Одложени приходи		(1.473)	180
Обврски за рестриктивни фондови		1.361	(1.727)
Парични средства од оперативни активности		5.263	11.106
Нето парични средства од оперативни активности		5.263	11.106
Парични приливи/(одливи) од инвестициски активности			
Набавка на земјиште, згради и опрема	2.2	(3.149)	(3.006)
Набавка на нематеријални средства	2.1	(150)	(373)
Нето парични средства од инвестициски активности		(3.299)	(3.378)
Парични приливи/(одливи) од финансиски активности			
		-	-
Нето парични средства од финансиски активности		-	-
Вкупно парични приливи/(одливи)		1.964	7.728
Нето промени на пари и парични еквиваленти		1.964	7.728
Пари и парични еквиваленти на почетокот на годината	2.6	40.299	32.571
Пари и парични еквиваленти на крајот на годината	2.6	42.263	40.299

4.5 ИЗНЕСУВАЊА И БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИОТ ИЗВЕШТАЈ

4.5.1 Основа за подготовка на финансискиот извештај

4.5.1.1 Општо

Сите сметководствени трансакции се регистрираат согласно националните закони (Законот за сметководство за непрофитни организации - Службен весник на РМ број 24/03, 20/05, 80/05, 17/11 и 154/15; Правилник за сметководство за непрофитни организации – Службен весник на РМ број 42/03, 08/09 и 175/11; Правилник за сметковен план и билансите на непрофитните организации – Службен весник на РМ број 117/05 и 11/06; Правилник за содржината на одделните сметки во Сметковниот план на непрофитните организации – Службен весник на РМ број 117/05 и други), Законот за данок на добивка, Законот за персонален данок на доход и Законот за данок на додадена вредност. Сите сметководствени трансакции истовремено се во согласност со сметководствените стандарди кои произлегуваат од Финансискиот прирачник на СОС Киндердорф Интернационал, како и согласно прирачникот за книжење и сметковниот план на СОС Киндердорф Интернационал.

Доколку постои контрадикторност помеѓу локалните и сметководствените стандарди на СОС Киндердорф Интернационал, секогаш предност имаат локалните закони кои ја регулираат оваа проблематика.

Сите трансакции се регистрираат согласно законот за непрофитни организации врз основа на готовинска-модифицирана основа: финансиските трансакции се евидентираат само кога е добиена готовина или кога е потрошена готовина. Оваа основа во сметководството има клучно влијание врз презентацијата на финансиските извештаи на организацијата.

4.5.1.2 Промени во курсевите на девизите – курсни разлики

Трансакциите изразени во странска валута се вршат според девизниот курс на денот на трансакцијата.

Средствата и обврските кои се изразени во странска валута се искажуваат во денари по средниот курс на НБРСМ на последниот ден од пресметковниот период. Курсирање т.е. сведување на девизните средства, обврските и побарувањата кои се изразени во девизни износи во книговодството, на средниот курс на Народна Банка на Република Северна Македонија, се врши најмалку еднаш во три месеци, а задолжително на крајот на календарската година со 31 декември.

Добивките и загубите кои ќе произлезат од курсните разлики се опфатени во Билансот на успех како приходи или расходи од финансирањето за пресметковниот период.

Забележани се следниве курсеви на ЕУР и УСД на 31.12.2022, според официјално објавените информации на НБРСМ

	Во денари	
	2022	2021
ЕУР	61,4932	61,6270
УСД	57,6535	54,3736

4.5.2 Белешки и изнесувања кон Билансот на состојба

Нематеријалното средство почетно се мери според набавната вредност. Набавната вредност на нематеријалното средство ја опфаќа фактурната вредност, вклучувајќи ги сите увозни давачки и неповратни даноци при купувањето и секој издток кој директно се припишува на подготвување на средството за неговата наменета употреба. На сметките од нематеријалните средства се опфаќаат основачките издатоци, издатоците за истражување и развој, патенти, лиценци, концесии, заштитни знаци и останати слични добра, останатиот нематеријален имот и ревалоризацијата на нематеријалните средства.

Евиденцијата на набавката на нематеријалните средства се врши на товар на **Деловниот фонд**, а во полза на поединечните сметки на кои се искажува набавната вредност на овие средства и истовремено на трошковните сметки на кои се искажува Набавката на нематеријалното средство.

За пресметка на амортизацијата се користи праволинискиот метод на амортизација кој резултира во константен расход за амортизација во текот на корисниот век на употреба на средството.

Нематеријалните средства започнуваат да се амортизираат од првиот ден на наредниот месец откако тие средства се спремни за употреба.

За таа цел се користат годишни амортизациони стапки утврдени со Номенклатурата на средствата за амортизација за непрофитните организации.

20% годишна амортизациона стапка се користи при пресметка на амортизацијата за компјутерски софтвери

20% годишна амортизациона стапка се користи при пресметка на амортизацијата на лиценци.

4.5.2.1 Нематеријални средства

	Лиценци и тантиеми	Останато	2022	2021
Набавна вредност				
На 01.01.	1.957	3.259	5.216	4.843
Набавки	150	-	150	373

Отуѓување				-
На 31.12.	2.107	3.259	5.366	5.216
Амортизација				
На 01.01.	(755)	(2.684)	(3.439)	(3.027)
Амортизација	(275)	(479)	(754)	(638)
Ревалоризација	106	133	239	226
Отуѓување				-
На 31.12.	(924)	(3.030)	(3.954)	(3.439)
Нето вредност				
на 1 јануари	1.202	575	1.777	1.816
на 31 декември	1.183	229	1.412	1.777

Во белешката 4.5.2.1 се изнесени почетната состојба на нематеријалните средства на почетокот на годината без амортизација и ревалоризација во вредност од 5.216.000, набавки во износ од 150.000, почетна состојба на пресметана амортизација и ревалоризација 3.439.000, пресметана амортизација во тековната година 754.000, пресметана ревалоризација во годината 239.000 и сегашна вредност на материјалните средства 1.412.000

4.5.2.2 Земјиште, згради, опрема

Материјалните средства се амортизираат според пропорционална метода и според проценетиот век на употреба на средството.

За материјалните средства основица за амортизација е набавната вредност. Амортизацијата се пресметува поединечно за секое материјално вложување според стапките на амортизација пропишани со номенклатурата на средствата за амортизација, се додека вредноста на средствата не биде во целост надоместена.

Следниве стапки се применуваат за амортизација на материјалните средства, а согласно Номенклатурата на средствата за амортизација за непрофитните организации:

1% годишна амортизациона стапка за згради;

20% годишна амортизациона стапка за компјутери, печатачи, фотокопир машини;

14% годишна амортизациона стапка за телефонски апарати, телефакси, алат, графоскоп, проектори, музички апарати, телевизиски приемници;

15% годишна амортизациона стапка за патнички автомобили;

25% годишна амортизациона стапка за џипови и комби возила;

16% годишна амортизациона стапка за сефови и каси, клима уреди;

12% годишна амортизациона стапка за слики и други предмети за украсување, гасни котли, теписи, опрема за чистење и одржување на простории;

12% годишна амортизациона стапка за канцелариски и друг мебел;

останати неспоменати долгорочни средства 10%.

Основицата за отпис се коригира за вложувањата поради реконструкција, адаптација или други вложувања со кои се зголемува корисниот век на употреба, капацитетот, функционалната поврзаност и слично. Материјалните средства започнуваат да се амортизираат од првиот ден на наредниот месец откако тие средства почнале да се користат за вршење на дејност.

Евиденцијата во книговодството се спроведува на поединечните аналитички конта на кои се искажува исправката на вредноста на средствата, а на товар на Деловниот фонд.

	Вложување							
	во туѓо земј-иште	Згради	Мебел	Опрема	Возила	Град-ба	2022	2021
Набавна вредност								
На 01.01.	1.156	125.812	1.606	13.990	9.409	-	151.973	154.943
Набавки	-	679	35	1.709	726	-	3.149	8.528
Продажби	-	-	-	-	-	-	-	-
Оттуѓувања	-	-	-	-	-	-	-	(11.498)
На 31.12.	1.156	126.491	1.641	15.699	10.135	-	155.122	151.973
Депрецијација								
На 01.01.	-	(7.936)	(1.044)	(9.017)	(5.983)	-	(23.980)	(40.491)
Депрецијација	-	(3.476)	(88)	(1.408)	(1.315)	-	(6.287)	(10.795)
Продажби	-	-	-	-	-	-	-	-
Отуѓување	-	-	-	-	-	-	-	11.203

Ревалоризација при отуѓување	-	-	-	-	-	-	-	-
Ревалоризација	-	22.651	103	708	493	-	23.955	16.103
На 31.12.	-	11.239	(1.029)	(9.717)	(6.805)		(6.312)	(23.980)
<hr/>								
Нето вредност								
на 1 јануари	1.156	117.878	562	4.973	3.426	-	127.993	114.452
на 31 декември	1.156	137.730	612	5.982	3.330	-	148.810	127.993

Во белешката 4.5.2.2 се изнесени почетната состојба на материјалните средства на почетокот на годината без амортизација и ревалоризација во вредност од 151.973.000, набавки во износ од 3.149.000, почетна состојба на пресметана амортизација и ревалоризација 40.491.000, пресметана амортизација во тековната година 6.287.000, пресметана ревалоризација во годината 23.955.000 и сегашна вредност на материјалните средства 127.993.000.

4.5.2.3 Инвестициски средства

Со состојба на 31.12.2022 и 2021 година, Ентитетот нема вложувања во инвестициски средства.

4.5.2.4 Залихи на стоки

	31 декември 2022	31 декември 2021
Готови производи, стоки	210	87
Вкупно	209	87

Залихите ги опфаќаат: залихи на новогодишни честитки или други производи наменети за дополнување на приходот на организацијата согласно предвидениот буџет, изработени рачни производи за продажба и сл.

Залихите на горенаведените производи се евидентираат според набавната вредност со користење на ФИФО методот. Набавната вредност е составена од трошоците за печатење, дизајн, каталози за нарачки и пликови за пакување на новогодишни честитки.

4.5.2.5 Побарувања од купувачи

	31 декември 2022	31 декември 2021
Вработени во СОС	10	
Побарувања од купувачи-новогодишни честитки	582	763
Побарувања за дадени депозити и аванси	1.739	785
Вкупно	2.333	1.548

Побарувањата во белешката 4.5.2.5 се составени од побарувањата од купувачи и останати краткорочни побарувања се составени од: побарувања од вработените на износ од 10 илјади денари, побарувања од купувачите за продадени новогодишни честитки на износ од 582 илјади денари и побарувања за дадени депозити и аванси на износ од 1.739 илјади денари.

4.5.2.6 Пари и парични еквиваленти

	31 декември 2022	31 декември 2021
Банкарски сметки	36.396	34.918
Депозитна сметка за парични средства за децата во СОС (види белешка 2.6)	5.867	5.354
Благајна	-	27
Вкупно	42.263	40.299

Белешката 4.5.2.6 ја претставува состојбата на банкарските и готовинските сметки на крајот на годината во износ од 42.263.000.

4.5.2.7 Претплата за даноци

	31 декември 2022	31 декември 2021
Даноци	273	273
Вкупно	273	273

4.5.2.8 Средства во доверба

2.8. Средства во доверба

	31 декември 2022	31 декември 2021
Состојба на 1 јануари	5.354	4.764
Примени средства во текот на годината	1.119	1.245
Распределени средства во текот на годината	(606)	(1.050)
Курсни разлики	-	395
Состојба на 31.12.2022	5.867	5.354

Износот од 5.867.000 илјади денари претставува износ на парични средства за децата сместени во СОС Детско село Македонија, добиени преку спонзорската канцеларија во Виена заклучно со 31.12.2022 година. Средствата се наоѓаат на посебна сметка во Стопанска Банка АД Скопје

4.5.2.9 Долгорочни резервирања

	31 декември 2022	31 декември 2021
Пензиски фондови	1.586	548
Вкупно	1.586	548

Долгорочните резервирање на износ од 1.586.000 денари се однесуваат на средства резервирани за исплата на згрижувачите (поранешни сос мајки), кои треба да заминат во пензија согласно Правилникот за пензиски бенефиции.

4.5.2.10 Обврски кон добавувачи и останати краткорочни обврски

	31 декември 2022	31 декември 2021
Обврски кон добавувачи СОС	-	
Обврски кон добавувачи	1.106	1.206
Останати краткорочни обврски	146	201
Вкупно	1.252	1.407

Износот од 1.105.000 се состои од обврски кон добавувачи за режиски трошоци и сл, а под останати обврски влегуваат 146.000 денари неисплатени средства кон децата во СОС Детско Село Скопје на име резервирани средства од локални спонзори.

4.5.2.10.1 Обврски за даноци

	31 декември 2022	31 декември 2021
Даноци	82	78
Вкупно	82	78

Белешката 4.5.2.10.1 се состои од износот на пресметаниот данок на личен доход кој е исплатен после 31.01.2022.

4.5.3 Белешки и изнесувања кон Извештајот за Финансиски Активности

4.5.3.1 Приходи од странство за тековни трошоци

Приходи од странство за тековни трошоци	2022			2021		
	Нерес- триктивни	Рестрик- тивни	Вкупно	Нерес- триктивни	Рестрик- тивни	Вкупно
Спонзорска канцеларија Виена	-	-	-	-	-	-
Херман Гмајнер Фонд Германија	72.561	-	72.561	80.837	1.430	82.267
СОС Холандија	-	-	-	-	-	-
СОС Норвешка	-	-	-	-	-	-
СОС Шведска	-	-	-	-	-	-
СОС Италија	-	-	-	-	-	-
ХГФД	-	-	-	-	-	-
Јавен Грант Херман Гмајнер Фонд Германија(УЕЕР)	-	32.515	32.515	-	12.677	12.677
Јавен Грант СОС Шведска	-	-	-	-	-	-
Вкупно	72.561	32.515	105.076	80.837	14.107	94.944

4.5.3.2 Локални приходи од собирање парични средства (fund raising)

	2022			2021		
	Нерес- триктивни	Рестрик- тивни	Вкупно	Нерес- триктивни	Рестрик- тивни	Вкупно
Донации од лица-повремени	8.164	-	8.164	2.800	-	2.800
Големи и средни донации од лица		-		-	-	-
Спонзорства од лица		-		-	-	-
Останати редовни донации од лица	327	-	327	455	-	455
Филантропски донации		-		-	-	-
Донации од маркетинг активности	1.099	-	1.099	1.036	-	1.036
Донации од компании 1на1	5.006	-	5.006	3.919	-	3.919
Корпоративни донации мас маркетинг	2.360	-	2.360	2.432	-	2.432
Тестаменти		-		-	-	-
Филантропски фондации		-		-	-	-
Настани		-		247	-	247
Продажба на производи/стоки	1.235	-	1.235	1.489	-	1.489
Донации во предмети-од лица		-		-	-	-
Донации во предмети-од компании		-		-	-	-
Директни донации од странство		-		-	-	-
Вкупно	18.191	-	18.191	12.378	-	12.378

4.5.3.3 Локални приходи од државни субвенции и грантови

	2022			2021		
	Нерес- триктивни	Рестрик- тивни	Вкупно	Нерес- триктивни	Рестрик- тивни	Вкупно
Државни субвенции	14.364	-	14.364	9.275	-	9.275
Донации во предмети од јавни извори				-	-	-
Грантови	-	1.273	1.273	-	1.495	1.495
Грантови поврзани со средства	-	182	182	-	-	-
Вкупно	14.364	1.456	15.820	9.275	1.495	10.770

4.5.3.4 Локални приходи од оперативни активности

	2022			2021		
	Нерес- триктивни	Рестрик- тивни	Вкупно	Нерес- триктивни	Рестрик- тивни	Вкупно
Школарини од Херман Гмајнер училишта	-	-	-	-	-	-
Провизии од Херман Гмајнер градинки	-	-	-	-	-	-
Членарини	10		10	2	-	2
Вкупно	10		10	2	-	2

4.5.3.5 Останати локални приходи

	2022	2021
--	------	------

	Нерес- триктивни	Рестрик- тивни	Вкупно	Нерес- триктивни	Рестрик- тивни	Вкупно
Продажба на средства	-	-	-	-	-	-
Нespoменати приходи	564		564	485	-	485
Вкупно	564		564	485	-	485

4.5.3.6 Програмски/проектни трошоци

	Тековни трошоци и набавки	Трошоци на персоналот	Администра- тивни трошоци	Вкупно трошоци 2022	Вкупно трошоци 2021
Локација 1					
Долгорочни програми базирани на семејна грижа					
СОС Детско село Скопје	9.174	25.261	1.129	35.564	32.106
СОС Младинска грижа 1	3.945	7.778	400	12.123	11.342
СОС Младинска грижа 2	4.494	7.487	334	12.315	11.976
Програма за полунезависно живеење	651	1.027	27	1.705	1.453
Вкупно	18.264	41.553	1.890	61.707	56.877
Советодавни центри					
Гази Баба	948	3.199	397	4.545	4.628
Шуто Оризари	1.486	1.935	235	3.656	3.881
BMZ DE-I	5.836	5.137	3.691	14.664	267
YOUTH CAN	586	412	91	1.089	379

УЕЕР ВМЗ	6.376	5.935	396	12.707	12.647
EU проекти (SEGA+ERAZMUS)	599	496	353	1.448	-
Вкупно	15.832	17.114	5.163	38.109	21.802
Вкупно за локација 1	34.096	58.667	7.053	99.816	78.679
Од рестриктивни фондови	6.976	6.431	749	14.156	14.079
Од нерестриктивни фондови	27.120	52.236	6.304	85.660	64.600
Вкупно трошоци	34.096	58.667	7.053	99.816	78.679

4.5.3.7 Административни трошоци

	2022	2021
Тековни трошоци и инвестиции од нерестриктивни фондови	5.204	3.559
Тековни трошоци и инвестиции од рестриктивни фондови		215
Трошоци на персоналот од нерестриктивни фондови	12.432	10.087
Трошоци на персоналот од рестриктивни фондови		1.027
Административни трошоци од нерестриктивни фондови	2.065	2.032
Административни трошоци од рестриктивни фондови		244
Вкупно од рестриктивни фондови	0	1.486
Вкупно од нерестриктивни фондови	19.701	15.678
Вкупно	19.701	17.164

4.5.3.8 Трошоци за собирање средства (fund raising)

	2022	2021
Трошоци за активностите за собирање парични средства	3.183	2.274
Тековни трошоци	3.889	2.273
Трошоци на персоналот	6.623	5.908
Административни трошоци	4.580	1.235
Вкупно	18.276	11.690

4.5.3.9 Останати трошоци

	2022	2021
Останати трошоци	-	-
Вкупно		

4.5.3.10 Финансиски приходи и трошоци

	2022	2021
Банкарска камата	-	-
Банкарска провизија	(472)	(451)
Курсни разлики	(192)	(154)
Вкупно	(664)	(605)

4.5.3.11 Даночен расход

Организацијата е обврзник на данок на вкупен приход само доколку оствари вкупен годишен приход од стопанска дејност над 1.000.000 денари при што се истиот се пресметува и плаќа во висина од 1% од износот на остварените вкупни приходи од стопанска дејност во календарската година, на износот кој надминува 1.000.000 денари, што во нашиот случај претставува 2.000 денари.

	2022	2021
Данок од добивка на тековни активности	2	5
Вкупно	2	5

4.5.5 Белешки и изнесувања кон Изјавата за паричните текови

Изјавата за паричните текови обезбедува информација за движењето на парите и паричните еквиваленти во однос на оперативните активности, инвестициските активности и финансиските активности. Овој извештај е класифициран преглед кој ги прикажува изворите кои на деловниот субјект му обезбедуваат готовина и употребата на таа готовина од негова страна. Од оваа анализа исто така може да се согледаат промените во состојбите на средствата и изворите од првиот ден на тековниот период (почетна состојба) до последниот ден на тековниот период. Разликата во однос на почетната состојба укажува на вишок или кусок на извори на финансирање на работењето, а структурата на изворите укажува на промената на квалитетот на Почетната позиција претставува вишок на приходи по оданочување (33.385.000), корекции се прават за вишокот на приходи од минатата година 2021 (21.541.000), за промените во капиталот (3.423.000), намалување на побарувањата за 785.000, намалување на залихите за 123.000 и зголемување на обврските 1.287.000

Вкупниот прилив и одлив на пари и парични еквиваленти е еднаков на разликата помеѓу почетната и крајната состојба на банкарските и готовинските сметки на износ од 1.964.000 (42.263.000 - 40.299.000).

4.6 АНАЛИЗА НА РАСХОДИ И ПРИХОДИ 2022

Вкупно буџетираните расходи за 2022 година ги опфаќаат расходите на две правни лица: Приватната Установа за вон-семејна заштита заштита “СОС Детско село Скопје” и Здружението на граѓани “СОС Детско село Северна Македонија, на одобрен почетен буџет од 141.806.771 денари (2,3 милиони евра).

Во првиот квартал од годината беше предложен и одобрен ребаланс на буџетот на износ од 5,286,033 денари (86.000 евра) резултиран од зголемен приход од државни субвенции за околу 62.000 евра како резултат на зголемен опфат на згрижувачки семејства (од 22 на 64) и како резултат на најавен зголемен износ на локални приходи за околу 24.000 евра. Вкупниот планиран зголемен приход од околу 86.000 евра беше алоциран најмногу во делот на нови вработувања и корекции на плати на одредени позиции, околу 38.000 евра, 12.000 евра за инфлациска адаптација на платите за 2,5%, планирано да се исплати на крај на годината, потоа околу 10.000 евра беа наменети за опрема и мебел за новите вработени и околу 26.000 евра за други потреби (гас, струја, кирија за нови простории на одделот за локални приходи, анализи и др.).

Буџетот со тоа се зголеми за 3,7% во споредба со почетно одобрениот и достигна 147.092.804 денари (2,39 милиони евра).

Ова претставува зголемување од 27% во споредба со буџетот од 2021 година.

4.6.2 Компаративна анализа на реализирани расходи во однос на буџет

Во продолжение е дадена Компаративна анализа на буџет за 2022 и реализирани трошоци до 31.12.2022. Како трошоци се земени сите исплати до 31.12.2022 година, што претставува и законска основа за евидентирање на трошоците во сметководството на непрофитните организации. Искористеноста на буџетот по ребаланс на [ниво на цела организација е 94%](#).

ПРОГРАМИ/ПРОЕКТИ	ОДОБРЕН БУЏЕТ 2022	Промени на буџет (ребаланс, реалокации и др.)	НОВ БУЏЕТ 2022	Реализација до 31.12.2022	Отстапување од планот	% на искористеност на буџетот (Во однос на Официјален буџет)	% на искористеност на буџетот (Во однос на Нов буџет)
ВКУПНО РАСХОДИ	141,806,771	5,286,033	147,092,804	138,265,113	8,827,691	98%	94%
1EYP =61,4932	2,306,056	85,961	2,392,017	2,248,462	143,556	98%	94%

Во рамките на [редовните програми](#), трошењето под предвидената динамика се должи најмногу на нереализирани вработувања (менаџер за човечки ресурси, директор на установата, консултант за човечки ресурси, заштеди од боледувања на вработени како и заштеди од плата кај вработени кои ја напуштиле организацијата) како и нереализирани набавки кои беа предвидени во ребаланс на буџетот. Искористеност на буџетот е 95%. Вкупно неискористени средства се околу 95.000 евра.

ПРОГРАМИ/ПРОЕКТИ	ОДОБРЕН БУЏЕТ 2022	Промени на буџет (ребаланс, реалокации и др.)	НОВ БУЏЕТ 2022	Реализација до 31.12.2022	Отстапување од планот	% на искористеност на буџетот (Во однос на Официјален буџет)	% на искористеност на буџетот (Во однос на Нов буџет)
Центар за поддршка на згрижувачки семејства -СОС Детско село 1	36,837,121	1,392,240	38,229,361	35,683,270	2,546,091	97%	93%
Младинска програма	26,130,765	247,412	26,378,177	26,186,255	191,922	100%	99%
Социјална превенција	7,788,989	60,257	7,849,246	8,210,568	-361,322	105%	105%
ВКУПНО СТАНДАРДНА ПРОГРАМА	70,756,875	1,699,910	72,456,785	70,080,093	2,376,692	99%	97%
Национална Канцеларија	19,494,052	2,597,434	22,091,486	19,623,681	2,467,806	101%	89%
Advocacy	480,133	3,652	483,785	291,296	192,489	61%	60%
Оддел за собирање приходи	7,279,644	954,695	8,234,339	7,547,300	687,039	104%	92%
Проект "Инвестициски фонд за деца" IF4С	10,816,344	30,342	10,846,686	10,757,613	89,073	99%	99%
ВКУПНО НАЦИОНАЛНА КАНЦЕЛАРИЈА И ФР	38,070,173	3,586,123	41,656,296	38,219,890	3,436,407	100%	92%
Вкупно стандардни п.-ННК и ФР	108,827,048	5,286,033	114,113,081	108,299,983	5,813,098	100%	95%
1EYP =61,4932	1,769,741	85,961	1,855,702	1,761,170	94,532	100%	95%

Во рамките на проектите "БМЗ", "УЕЕР" "Младите можат", "Еразмус" и "ЕУ со коалиција СЕГА", нереализирани се околу 50.000 евра. Искористеност на буџетот е 91%.

ПРОЕКТИ ОД ЈАВНИ ФОНДОВИ	ОДОБРЕН БУЏЕТ 2022	Промени на буџет (ребаланс, реалокации и др.)	НОВ БУЏЕТ 2022	Реализација до 31.12.2022	Отстапување од планот	% на искористеност на буџетот (Во однос на Официјален буџет)	% на искористеност на буџетот (Во однос на Нов буџет)
Проект "BMZ De I"	15,501,159		15,501,159	14,685,765	815,394	95%	95%
Проект "Youth Can" Младите можат	1,487,642		1,487,642	1,088,992	398,650	73%	73%
Проект "Зајакнување на младите лица кои напуштаат грижа" Еразмус+	787,056		787,056	182,468	604,588	23%	23%
Проект "Младинско учество за силен и одржлив развој на заедницата" (SEGA)	1,607,542		1,607,542	1,273,167	334,375	79%	79%
Проект "Зајакнување на младите преку нови можности" УЕЕР-BMZ	13,596,324		13,596,324	12,734,738	861,586	94%	94%
ВКУПНО ПРОЕКТИ ОД ЈАВНИ ФОНДОВИ	32,979,723	0	32,979,723	29,965,130	3,014,593	91%	91%
1 ЕУР =61,4932	536,315	0	536,315	487,292	49,023	91%	91%

Проект "Еразмус": Цел на проектот беше да создаде интерактивна платформа за градење на капацитети и размена на искуства помеѓу младинските едукатори како и помеѓу младите кои ја напуштаат грижата во СОС, што би претставувало нивна надградба на лично и на професионално ниво. Овој проект започна кон крајот на 2021 со задоцнување од две години поради ковид пандемијата. Проектот имаше регионален карактер со вклученост на неколку СОС асоцијации, но претрпе одредени помесувања поради Ковид пандемијата и затоа средствата беа искористени минимално од наша страна, односно само 18% од вкупно доделените 21.000 евра.

Проектот "УЕЕР-Зајакнување на младите преку нови можности" завршува во април 2023 година. Цел на овој проектот беше со поддршка на најранливите групи на млади луѓе да придонесе кон намалување на синџирот на сиромаштија и на младите луѓе да им се овозможи да градат свој независен живот, да им помогнат на своите семејства и на другите кои имаат потреба во нивните заедници. За да се реплицираат активностите со млади на повеќе локации во земјата, вклучени беа 3 граѓански организации: Коалиција на млади СЕГА – Прилеп, Младински Културен Центар -Битола и Институт за развој на заедници- Тетово преку договори за грантирање со период на имплементација од 24 месеци (јуни 2020 – мај 2022) во висина од 50.000 евра. Неискористените средства од овој проект се префрлени во 2023 година согласно одобрување од донаторот. Од вкупно доделените средства на износ од 668.000 евра искористени се 91,33% заклучно со 31.12.2022.

Проектот **БМЗ ДЕИ**, има за цел да ги подобри правата на децата со специфичен фокус на поддршка на реформите на алтернативните системи за згрижување на децата и процесот на деинституционализација во 5 целни земји: Албанија, Ерменија, Белорусија, Северна Македонија и Украина. Проектот има времетраење од 01.10.2021 до 30.04.2025 година. Проектот има вкупен буџет од 744.009 евра а досега се вкупно искористени 32,63%.

Проектот "Младите можат" е поврзан со глобална проектна иницијатива која ја зајакнува работата со младите во социјалната интеграција и вработливост преку обуки за градење капацитети, менторство за вработливост и професионално образование и вмрежување. Средствата се трошени под планот поради поместени активности за 2023 година.

Проект "Младинско учество за силен и одржлив развој на заедницата" (SEGA)

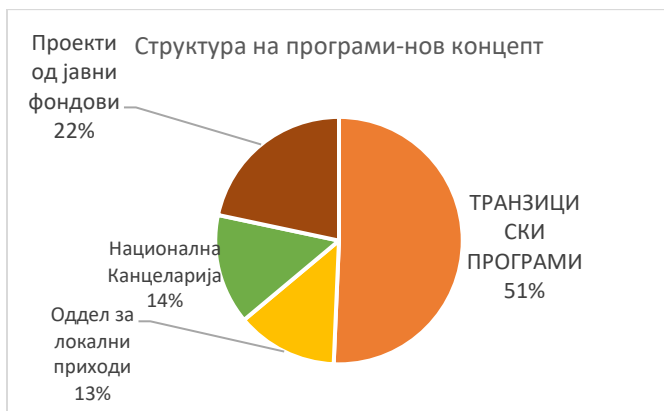
Предвидени резултати со проектот се: 1) Зајакнати капацитети на граѓанските организации за независно и ефективно влијание врз донесувачите на одлуки поврзани со младински прашања врз основа на докази и преку локално вмрежување; 2) Подобрени граѓанските компетенции на младите мажи и жени за суштинско учество во секојдневниот живот на демократската заедница користејќи иновативни модели преку родово сензитивни и мировни пристапи; 3) Јавните институции развиваат и спроведуваат информирани и квалитетни јавни политики поврзани со младите засновани на еднакви можности преку одржливо партнерство со локалното граѓанско општество. Проектот е добиен од ЕУ во соработка со Коалиција СЕГА

почнувајќи од 01.01.2021 до 2024 година. Средствата во 2022 се искористени под планираната динамика поради добиени попусти при набавки

4.6.3 Структура на расходи според програми

Најголемо учество во вкупната структура на програмите во 2022 година имаше Програмата за згрижувачки семејства со 26%, проектите од јавни фондови 22%, младинската програма 19%. Учесството на Националната канцеларија е 14%, одделот за локални приходи учествува со 13% , Програмата за социјална превенција со 6%.

НАЗИВ НА ПРОГРАМАТА	БУЏЕТ ПО РЕБАЛАНС 2022	Реализација до 31.12.2022		
		Реализација	Структура	
Згрижувачки семејства	€ 621.684	€ 580.280	93%	26%
Младинска програма	€ 428.961	€ 425.840	99%	19%
Социјална превенција	€ 127.644	€ 133.520	105%	6%
Оддел за локални приходи	€ 310.295	€ 297.674	96%	13%
Национална Канцеларија	€ 367.118	€ 323.857	88%	14%
Проекти од јавни фондови	€ 536.315	€ 487.292	91%	22%
Вкупно	€ 2.392.017	€ 2.248.462	94%	100%

Во споредба со истиот период 2021 и 2020 година се забележува раст на одделот за локални приходи и на учеството на проектите од јавни фондови. Ова е во согласност со интенцијата на организацијата за зголемување на локалните приходи од овие извори, па според тоа и зголемување на инвестициите во овој оддел се резултат на оваа стратешка определба.

Во споредба со 2021 и со 2020 година, се зголемува учеството на проектите од јавни фондови и тоа за 10%, како и на учеството на одделот за локални приходи за 5%.

Назив на програмата	Структура на програми 2020	Структура на програми 2021	Структура на програми 2022	Отстапување 2022-2020
Згрижувачки семејства	31%	30%	26%	-5%
Младинска програма	25%	23%	19%	-6%
Социјална превенција	8%	7%	6%	-2%
Оддел за локални приходи	8%	11%	13%	5%
Национална Канцеларија	16%	15%	14%	-2%
Проекти од јавни фондови	12%	15%	22%	10%
	100%	100%	100%	0%

4.6.4 Приходи

По реализиран ребаланс на буџетот и на страната на приходите, за 2022 година беа планирани локални приходи на вкупен износ од околу 33 милиони денари (околу 552.000 евра).

4.6.5 Компаративна анализа на реализирани локални приходи во однос на буџет

Категорија на приход	БУЏЕТ 2022-Официјален	Ребаланс или други промени на буџет	НОВ БУЏЕТ 2022	Реализација до 31.12.2022	Отстапување од планот во апсолутен износ во однос на Нов буџет	% на реализација во однос на Нов буџет	% на реализација во однос на Официјален буџет
	MKD	MKD	MKD	MKD	MKD		
Државни субвенции	10.802.388	3.806.868	14.609.256	14.364.452	-244.804	98%	133%
Во ЕУР	175.668 €	61.907 €	237.575 €	233.594 €	(3.981) €		
Финансиски приходи-компани и лица							
Локални приходи од компании	8.081.471	697.680	8.779.151	9.700.823	921.672	110%	120%
Локални приходи од лица	7.402.141	465.120	7.867.261	8.490.462	623.201	108%	115%
Вкупно финансиски приходи	15.483.612	1.162.800	16.646.412	18.191.285	1.544.873	109%	117%
Во ЕУР	251.794 €	18.909 €	270.703 €	295.826 €	25.123 €		
Приходи од јавни фондови	2.394.598	-	2.394.598	1.455.635	-938.963	61%	61%
Останати приходи	-	316.365	316.365	574.027	257.663		
Вкупно	28.680.598	5.286.033	33.966.631	34.585.399	618.769	102%	121%
Во ЕУР-Вкупно	466.403 €	85.961 €	552.364 €	562.426 €	10.062 €		

Со 31.12.2022 локалните приходи се реализирани со 102% што е надминување на планот за 2% или околу 10.000 евра споредено со буџет по ребаланс. Во споредба со првично одобриениот буџет ова претставува надминување од околу 96.000 евра или 121%.

- Државните субвенции се реализирани со 98% во споредба со ребаланс на буџетот или во споредба со првично одобриениот буџет тоа е надминување за околу 58.000 евра што е во согласност со нашите проекции.

Кај државните субвенции реализиран беше приход од 5.991 денари (97евра) за секое згрижувачко семејство, односно надоместокот за згрижувачите се зголеми од 4.481 на 5.991 денари. Опфатени беа 58 семејства (планирани беа 22 семејства). Во владинските програми планирани беа државни субвенции на износ од 27.192 денари за 28 младинци а реализирани се 30.973 денари (500 евра) по младинец. Вкупна реализација на државни субвенции е околу 234.000 евра.

- Финансиските приходи од компании и лица се надминати за 9% или за околу 25.000 евра, што се должи пред се на диверзификација на изворите на приходи од компании и стабилизирање на локалните приходи од лица преку проектот IF4C-Инвестициски фонд за развој на индивидуалното донаторство. Во споредба со првично одобриениот буџет тоа е надминување за околу 44.000 евра, што претставува надминување на проекцијата за 20.000 евра.

4.6.6 Структура на локалните приходи

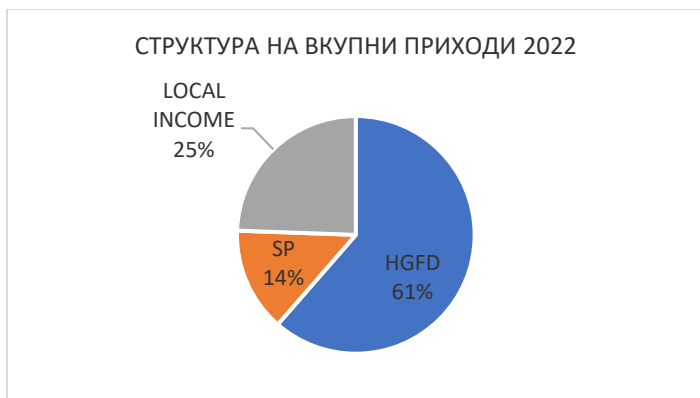
Во структурата на локалните приходи до 31.12.2022 учеството на локалните приходи од државата е 41%, локалните приходи од компании и лица учествуваат со 53%, а приходите од јавни фондови и останати приходи со 6%.

Категорија на приход	Реализација 2021	Реализација 2022	Отстапување
	EUR	EUR	
Државни субвенции	150.506	233.594	55%
Локални приходи од компании и лица	200.851	295.826	47%
Јавни фондови	24.260	23.671	-2%
Останати приходи	7.901	9.335	18%
Вкупно	383.518	562.426	47%

Споредено со 2021 година бележиме пораст на приходите од државата за 55% и пораст на приходите од компании и лица за 47%, а пад на приходите од локални јавни фондови, како резултат на намалување на учеството на овие проекти во вкупната структура на приходи, поради помал број аплицирани проекти од овој тип.

Во структурата на вкупните приходи на организацијата, учеството на главниот донатор ХГФД е 61%.

Во структурата на приходите на транзициските проекти и националните сервиси, учеството на главниот донатор ХГФД е 50%.

4.6.7 Клучни показатели

Трошок по корисник

Во продолжение е прикажан преглед кој се однесува на показатели за реализирани трошоци по корисник во програмата за алтернативна грижа и во советодавните центри.

ТРОШОК ПО КОРИСНИК							
Назив на програмата	Број на корисници-просечно месечно/буџет 31.12.2022	Број на корисници-просечно месечно/реализација до 31.12.2022	Тековни трошоци / корисник / месечно / (буџетирано)/mkd	Тековни трошоци / корисник / месечно / (остварено) до датум/mkd	Отстапување од планот	Државни субвенции (eur)	Учество на државата во трошокот по корисник (стандардна програма)
Центар за поддршка на згрижувачки семејства СОС Детско село 1 и Развој на деца	109	139	29,281	21,393	-27%	4,181,718	12%
Живеење со поддршка СОС Детско село 3 /Живеење со поддршка СОС Детско село 4 (Радишани и Железара)	14	14	72,571	73,584	1%	5,656,806	46%
Живеење со поддршка СОС Детско село 1 /Живеење со поддршка СОС Детско село 2 (Бардовци и Влае)	14	14	71,868	73,307	2%	4,525,928	37%
Советувалиште за млади СОС Детско село Компас	33	30	5,367	4,768	-11%		
Младинска Програма	61	58	36,154	37,900	5%	10,182,734	39%
АЛТЕРНАТИВНА ГРИЖА	170	197	31,745	26,228	-17%	14,364,452	23%
Советувалиште СОС Детско село 1 (Гази Баба)	46	83	7,790	4,557	-42%		
Советувалиште СОС Детско село 2 (Шуто Оризари)	49	79	6,012	3,851	-36%		
СОВЕТОДАВНИ ЦЕНТРИ	95	162	6,871	4,213	-39%		

Во програмата за згрижувачки семејства трошокот по корисник изнесува 21.393 мкд што е отстапување од планот за 27% поради фактот што во планот не беа вклучени дополнителните семејства (40).

Трошокот по корисник е 4.213 мкд во советодавните центри, што е отстапување од планот за 39% поради вклученост на стари семејства во период од 6 месеци до 1 година, што дава некомпарабилно отстапување во споредба со планот.

Во младинската програма трошокот по корисник е највисок и изнесува околу 73.500 мкд во просек, што е во согласност со планот. Трошокот по корисник во младинската програма со вклученост на програмата за полунезависно живеење изнесува 37.900 денари.

Учеството на државата во вкупните трошоци за 2022 година само во Центарот за поддршка на згрижувачки семејства изнесува 12% а во младинската програма 39%.

Со 31.12.2022 учеството на државата во вкупните трошоци на програмата за алтернативна грижа изнесува 23%, или вкупно во транзициските проекти учеството изнесува 20%.

Процентот на самофинансирање се пресметува само врз тековните трошоци со исклучување на инвестициите (учество на локалните приходи во вкупните тековни трошоци) и истиот за 2022 година изнесува 41% на ниво на цела организација или 50% само за транзициските проекти и националните сервиси:

КЛУЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ	Буџет	Реализирано	%
Вкупни расходи на Здружението Детско село во % од вкупните расходи на организацијата	39%	38%	-1%
Вкупни расходи на Приватната Установа во % од Вкупните расходи на организацијата	61%	62%	1%
7e Fundraising expenditure / income ratio Процентуална покриеност на расходите на ФР одделот+IF4C, со бруто локални приходи од компании и лица (не се вклучени државни субвенции и јавни фондови)	100%	107%	8%
Процент на самофинансирање 1 (Процентуална покриеност на вкупните расходи на организацијата со бруто локален приход од сите извори и вклученост на спонзорската програма)	38%	41%	3%
Процент на самофинансирање 2 (Процентуална покриеност на вкупните расходи на стандардните програми+НО+ФР+IF4C со бруто локален приход и вклученост на спонзорската програма)	46%	50%	4%
7b Governmental contributions- Учество на државните субвенции во вкупните трошоци на организацијата	10%	10%	0%
Governmental contributions-in standard programmes Учество на државните субвенции во вкупните трошоци на стандардните програми	20%	20%	0%
7a1 Fundraising gross income from private sources -Учество на локалните приходи во вкупните трошоци на организацијата	11%	13%	2%
Percentage of total expenditures spent on administration Учество на НК во вкупните расходи	15%	14%	-1%

4.7 ЗАКЛУЧОЦИ ОД РЕВИЗОРСКИОТ ИЗВЕШТАЈ

Ревизијата на сметководствено-финансикото работење се одвиваше во просториите на националната канцелароја СОС Детско село Македонија, во текот на месеците април и мај 2023, во согласност со Договорот со ревизорската куќа БДО Скопје.

За време на ревизијата во нашите канцеларии беа присутни тројца постојани ревизори и главен ревизор. Беа презентирани сите барани податоци и документи кои се однесуваа на сметководствено-финансикото работење за 2022 година. На ревизорите им беше презентирани и Годишниот Финансиски Извештај за 2022 година подготвен согласно Стандард 1- Сметководство, на СОС Киндердорф Интернационал.

Ревизорскиот извештај за 2022 година е без забелешки и истиот е прилог на годишниот извештај за Генерално Собрание.

